

Betreft: Input Rondetafelgesprek (deel)verbod consumentenvuurwerk
Datum: 4 februari 2020
Namens: Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland

Ter voorbereiding op het Rondetafelgesprek over de gevolgen van een (deel)verbod op het afsteken van vuurwerk door consumenten van 4 februari 2020 maakt de BPN, de belangenvereniging Pyrotechniek Nederland, als vertegenwoordiger van de vuurwerkindustrie in Nederland, graag gebruik van de mogelijkheid om enkele bedenkingen en overwegingen ter voorbereiding op dit Rondetafelgesprek met u te delen. Wij zullen daarbij de door u voorgestelde verdeling van onderwerpen Veiligheid, naleving en handhaving, Volksgezondheid en Milieu en financiële gevolgen voor de maatschappij aanhouden.

Algemeen

De jaarwisseling is voor veel mensen een moment om samen met vrienden en familie afscheid te nemen van het afgelopen jaar, of het nieuwe jaar verwelkomen, met een borrel, een oliebol, en vuurwerk. Helaas wordt de afgelopen jaren deze traditie overschaduwd door terugkerende onrust, vandalisme en geweld tegen hulpverleners. Dit is de BPN een doorn in het oog en is niet de feestelijke traditie waar wij voor staan.

Samen met de politie en ministerie hebben wij de afgelopen jaren geprobeerd deze tendens te veranderen. Door diverse maatregelen te nemen om de problemen rondom de jaarwisseling te verminderen. Zo zijn er vuurpijlstandaards ingevoerd; hebben we vuurwerk, dat veelal verkeerd gebruikt werd, zoals romeinse kaarsen en babypijlen uit de handel genomen; zijn voorlichtingscampagnes gestart; is het snelrecht aangescherpt en zijn afspraken gemaakt om de handhaving te verbeteren en politieagenten uit te rusten met bodycams. Helaas zien we dat, ondanks de gezamenlijke inzet van branche ministerie en politie van de afgelopen jaren, de daling in letsel en schade over de afgelopen jaren zich niet heeft doorgezet en dit jaar opnieuw veel problemen rondom de jaarwisseling zijn geweest. Veelal door misdragingen, wat een algemeen maatschappelijk probleem is en waar wij als maatschappij een grote uitdaging hebben.

Veiligheid, naleving en handhaving

Hoewel wij begrijpen dat er politiek gezien de behoefte bestaat om deze problemen een halt toe te roepen en maatregelen te nemen, zien wij een verbod op consumentenvuurwerk niet als de oplossing. Juist omdat de grootste problemen worden veroorzaakt door illegaal vuurwerk of opzettelijk verkeerd gebruik van legaal vuurwerk. Dat is in de eerste plaats een maatschappelijk probleem. Dat zal moeten worden opgelost door het veranderen van een maatschappelijke tendens. Desalniettemin begrijpen wij de oproep van de politie dat een betere handhaving kan worden bereikt door het versimpelen van het onderscheid tussen legaal en illegaal vuurwerk. Mocht er daarom een kans zijn dat een verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk kan bijdragen aan het verminderen van de problematiek dan begrijpen wij die keuze.

Een dergelijk verbod werkt echter alleen indien er gelijktijdig ook geïnvesteerd wordt in een verbetering van de handhaving.

Door

- Zwaardere straffen bij geweld tegen hulpverleners
- Strenger optreden van de politie, op voorhand, door controle en huisbezoeken bij (hen bekende) probleemjongeren
- Het onderbrengen van zwaar illegaal vuurwerk onder de wapenwet

- Het vergroten van de capaciteit van de politie. De kans om gepakt te worden is klein, een overtreding blijft dus vaak zonder gevolgen.
- Door strenger te controleren op bezit en gebruik van illegaal vuurwerk
- Grenscontroles tijdens de vuurwerkverkoop om de import van illegaal vuurwerk te voorkomen

Wij zijn erg benieuwd naar de behoefte van de politie en het standpunt van de minister op dit onderwerp.

Als branche zullen wij ons in ieder geval inzetten bij:

- Het voortzetten van de campagne viervuurwerkveilig, en Be Wise Protect your Eyes,
- Voorlichting voor winkeliers via vuurwerkcheck (winkeliers die aangesloten zijn bij de branche moeten verplicht een online cursus doen over voorlichting aan consumenten)
- Het verbeteren van de veiligheid van het vuurwerk (onder meer door aanpassing van de hoogte breedte verhouding, waardoor omvallen wordt tegen gegaan, en hierover afspraken te maken met het ministerie.)

Volksgezondheid en Milieu

De BPN heeft een commissie die zich bezighoudt met de kwaliteit van de producten. Milieuaspecten maken daar een onderdeel van uit. Daar waar wij maatregelen kunnen nemen zal de BPN die nemen. De BPN heeft het voornemen in dat kader het Knalplastic Convenant door de 'Plastic Soup Surfer' & 'Zwerfinator' te tekenen. Dit zal tot een drastische vermindering leiden van zwerfplastic door vuurwerk.

Er wordt veelal geclaimd dat de milieubelasting door metalen in vuurwerk aanzienlijk zou zijn. Daar zijn metingen en onderzoeken naar gedaan. Uit het CBS onderzoek koper in afvalwater uit 2016 bijvoorbeeld wordt aangetoond dat de milieubelasting van koper nauwelijks meetbaar is. Desalniettemin is de BPN scherp op deze aspecten en zal daar waar nodig maatregelen nemen. Dit als onderdeel van voortdurende productontwikkeling.

Tijd

Juist het veranderen van een maatschappelijke tendens vraagt tijd. Maar ook wijzigingen als een verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk hebben tijd nodig voordat ze effect zullen hebben. Dat zagen we bij de invoering van de wijziging van de afsteektijden, waar pas na 2 jaar de wijziging daadwerkelijk was doorgedrongen tot de consument, en bij de invoering van de vuurwerkbril. Het dragen ervan wordt steeds normaler, maar toch gaven de meeste consumenten met oogletsel aan geen vuurwerk bril te dragen.

We willen u dan ook vragen om politiek gezien ook de tijd te nemen om deze nieuwe wijzigingen uit te laten werken, en op te roepen niet volgend jaar opnieuw nieuwe wijzigingen door te voeren terwijl de oude nog niet de kans hebben gehad effect te hebben.

Financiële gevolgen

De afgelopen jaren is de verkoop van vuurwerk gestegen, naar meer dan 77 miljoen per jaar. Daarnaast is de schatting dat er nog ongeveer 20 tot 25% ander (legaal) vuurwerk over de grens ons land binnen komt. Wat betreft het illegale vuurwerk is dat lastiger te zeggen, de inschatting is dat dit ook ongeveer 15 tot 20% betreft.

Ruim 20 van het jaarlijks legaal verkochte vuurwerk in Nederland (77 miljoen) betreft vuurpijlen en knalvuurwerk. Een verbod hierop zal de branche dus hard raken. Zeker omdat alternatieven voor knalvuurwerk in de toekomst hierdoor alleen nog illegaal verkrijgbaar zijn. De illegale alternatieven zijn vele malen gevaarlijker dan de huidige legale rotjes in Nederland. De BPN vraagt zich op dit punt dan ook sterk af of het middel niet erger is dan de kwaal..

De afgelopen jaren hebben wij geprobeerd te anticiperen op de ontwikkelingen rondom het vuurwerkdossier en te reageren op de politieke grilligheid. Ondanks onze goede wil is dat een lastig verhaal gebleken. Vorig jaar nog hebben wij, in overleg met het ministerie, geïnvesteerd in pijlenstandaarden, dit jaar blijken al die investeringen, en de resterende voorraden waardeloos, zonder dat de maatregel geëvalueerd is. Juist voor de middenstanders die profiteren van de verkoop van vuurwerk, en die de afgelopen jaren investeringen hebben gedaan om te kunnen voldoen aan de strengere opslagvoorwaarden is een voorgenomen verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk een grote klap. Zij verliezen daarmee mogelijk 20 tot 25% van hun omzet.

Bovendien zijn er bij winkeliers, opslagpunten en importeurs nog aanzienlijke restvoorraden pijlen en knalvuurwerk aanwezig, die niet zomaar ergens anders verkocht kunnen worden (Nederlands vuurwerk mag niet zomaar over de grens verkocht worden). Aan het transport en vernietiging van dit vuurwerk zijn hoge kosten verbonden.

Wij verzoeken u daarom om het ministerie op te roepen om samen met de branche de financiële gevolgen van een verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen in kaart te brengen en deze op een nette manier af te handelen.

Namens de BPN,
Het Bestuur